

Kapitel 6

Signifikanstestning

Peter Tibert Stoltze
stat@peterstoltze.dk

Elementær statistik
F2011

1 / 9

Indledning

- ▶ Generalisering af forskelle mellem stikprøver
- ▶ Signifikanstestning handler ofte om, hvor sandsynligt det er, at en observeret forskel skyldes en tilfældighed
- ▶ Eksempel: I en læsetest scorer drengene i gennemsnit 51,9 mens pigerne scorer 59,8
- ▶ Men kan vi herfra udlede at pigerne generelt laver højere score end drengene?

2 / 9

Opstilling af hypoteser

- ▶ Ved at se på data opstiller vi en relevant hypotese, som vi vil teste
- ▶ Hypotesen er todelt og består af en nulhypotese og en alternativ hypotese
- ▶ Eksempel: Sammenligning af to middelværdier

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$$

3 / 9

Hypoteser og virkelighed

- ▶ Vores konklusion er korrekt hvis
  - ▶ H_0 er sand, og vi ikke forkaster den
  - ▶ H_0 er falsk, og vi forkaster den
- ▶ Vores konklusion er forkert hvis
  - ▶ H_0 er sand, men vi forkaster den (Type I-fejl)
  - ▶ H_0 er falsk, men vi ikke forkaster den (Type II-fejl)
- ▶ Vi kan altså drage forkerte (og korrekte) konklusioner på to principielt forskellige måder:

Nulhypotese	Accepteres	Forkastes
Sand	Korrekt konklusion	Type I-fejl (α)
Falsk	Type II-fejl (β)	Korrekt konklusion

4 / 9

Strategi ved test

- ▶ Vi starter med at antage, at H_0 er sand
- ▶ Under H_0 beregnes sandsynligheden p (givet alternativet) for en forskel mellem μ_1 og μ_2 svarende til det observerede (eller større)
- ▶ Hvis den observerede forskel er usandsynlig (for eksempel $p < 5\%$) forkaster vi H_0 og antager i stedet H_1
- ▶ Hvis den observerede forskel ikke er specielt usandsynlig ($p > 5\%$) forkaster vi ikke H_0
- ▶ Bemærk, at vi ved at undlade at forkaste H_0 formelt set ikke har bevist at, den faktisk er korrekt. . .

5/9

Valg af testtype

- ▶ Korrelerede og ukorrelerede data
- ▶ Korrelerede data kan parres
  - ▶ Læsescore før og efter specialundervisning for samme person
  - ▶ Patient før og efter behandling
- ▶ Ukorrelerede data kan ikke parres
  - ▶ Læsescore for piger og drenge i en klasse
  - ▶ Patienter og kontrolgruppe

6/9

Valg af testtype

- ▶ Parametriske tests forudsætter ofte, at data kan beskrives ved normalfordeling (kan data ikke det benyttes ikke-parametriske alternativer)
- ▶ Er responset målt på ordinalskala eller nominalskala skal der benyttes ikke-parametriske tests
- ▶ I nogle tilfælde kan parametriske test på ordinale data godt forsvares. . .

7/9

Énkelt- eller dobbeltsidet alternativ

- ▶ Uden at have set på data kan man formulere et dobbeltsidet alternativ:

$$H_0 : \mu_1 = \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 \neq \mu_2$$

- ▶ Et meningsfyldt enkeltsidet (retningsbestemt) alternativ kræver at data er undersøgt først:

$$H_0 : \mu_1 \leq \mu_2$$

$$H_1 : \mu_1 > \mu_2$$

- ▶ Generelt giver enkeltsidede tests de stærkeste konklusioner

8/9

Eksempler med læsescores

- ▶ Det første hypotesesæt er

$$H_0 : \mu_{piger} = \mu_{dreng}$$

$$H_1 : \mu_{piger} \neq \mu_{dreng}$$

- ▶ Men vi ved at $\bar{x}_{dreng} = 51,9$ og $\bar{x}_{piger} = 59,8$ så vi kan skærpe vores hypotese:

$$H_0 : \mu_{piger} = \mu_{dreng}$$

$$H_1 : \mu_{piger} > \mu_{dreng}$$

- ▶ Af samme årsag er følgende hypotese ikke relevant:

$$H_0 : \mu_{piger} = \mu_{dreng}$$

$$H_1 : \mu_{piger} < \mu_{dreng}$$